

Slovenski dom

Stev. 30

V Ljubljani, četrtek 6. februarja 1941

Leto VI.

Francija pred veliko odločitvijo

Izredna seja vlade v Vichy - Poročila o ultimativnih nemških zahtevah
Vesti o odstopu zunanjega in notranjega ministra

Vichy, 6. febr. o. United Press: Francoska vlada je pod predsedstvom maršala Petaina večeraj imela dve uri dolgo sejo. Po seji je bilo izdano kratko uradno poročilo, ki pravi, da je admiral Darlan na seji poročal o posvetovanjih, katera je zadnje dni imel v Parizu. Nato so ministri razpravljali o splošni politiki.

Po seji so se razširile novice, da sta odstopila zunanji minister Flandin in notranji minister Peyrouton, ena najspodobnejših osebnosti med sodelavci maršala Petaina. Peyrouton je z izredno spretnostjo izvedel v nezasedeni Franciji preosnovno notranje uprave ter uspešno pobijal komunizem, dragojino ter vse pojave, ki bi kakor koli ovirali obnovitveno delo maršala Petaina. Nemški tisk in časopisje v zasedeni Franciji že od Lavalove odstopitve zahteva odhod Peyroutona, zakaj on je bil tisti, ki je odkril Lavalove dgovore z Nemci.

Nadškofje iz vse zasedene Francije so večeraj imeli v Lyonu zaupno posvetovanje, ki se zdi, da

je veljalo raznim političnim vprašanjem v zvezi z zadnjimi dogodki med Nemčijo in Francijo.

Po nepotrjenih vesteh je Hitler sporočil maršalu Petainu, da je treba francosko-nemško vprašanje zdaj brez odloga popolnoma in odločno rešiti. Novo razmerje po nemških načrtih in zahtevah naj bi bilo vpostavljeno že pred koncem februarja. Nemške zahteve imajo obliko ultimata.

Trdijo, da se bo admiral Darlan danes vrnil v Pariz.

Ni še znano, kakšen odgovor bo poslala v Pariz francoska vlada, toda po zatrdilih francoskih radijskih postaj je večerajšnja vladna seja bila zelo pomembna. Zdi se, da bi vlada rada pridobila čim več časa, preden bi dala končni odgovor na nemške zahteve.

Maršal Petain bi vsekakor kot star vojak rad ostal zvest besedi, ki jo je dal, in načrtu, ki si ga je zastavil po sklepu premirja: držati Francijo ob

strani nadaljnje vojne, katere izid po njegovi sodbi še ni odločen, obvarovati državo nadaljnje škode po vojni ter z vsemi silami delati za stvarno in duhovno obnovo, pri tem pa seveda možato spojnjevati vsa določila iz premirja — toda ničesar več.

Maršal Petain želi in pričakuje, da se bodo tudi Nemci držali pogodbe o premirju in da ne bodo stavili nobenih novih zahtev, ki bi presegale jasna določila o premirju.

Vichy, 6. febr. o. Havas poroča: Danes je dopotoval v Vichy general Stütt, načelnik nemške nadzorstvene komisije za francosko vojno industrijo. General Stütt bo imel sedež v mestu Bourges. Namen njegovega obiska je predstaviti se pred nastopom službe francoskemu vojnemu ministru, generalu Huntzigerju. Nemškemu generalu so pri prihodu v Vichy izkazali vojaške časti.

Ni znano, ali je ta nemški vojaški obisk v Vichyju v zvezi s sedanjimi pogajanjimi med Nemčijo in Francijo.

Vesti 6. februarja

Grška vlada odločno zavrača trditve italijanskega tiska in radia o tem, da bi bilo v Atenah prišlo do demonstracij proti vojni in da je bilo pri teh demonstracijah ubitih nekaj žensk in otrok. Grška vlada pravi, da so edine ženske in otroci, ki so dozdaj bili pobiti v Grčiji, tisti, ki so postali žrtve letalskih napadov na grška mesta.

Za predsednika japonskega odposlanstva, ki bo vodilo mirovna pogajanja med francosko Indokino ter Siamom, je imenovan zunanji minister Macuoka. Člani zastopstva pa so še: poglavar japonskega gospodarskega odposlanstva v Indokini, ravnatelj urada za južno morje v zunanjem ministrstvu ter višji častniki iz mornariškega in vojaškega poveljstva. Iz tega je razvidno, da bodo Japonci pri pogajanjih skušali doseči čim več ugodnosti — zase.

Odstop bolgarskega kmetijskega ministra Bagryanova pomeni občutno zmanjšanje nemškega vpliva v Bolgariji, zaradi česar si bo Nemčija gotovo s primernimi ukrepi skušala še naprej zagotoviti v Bolgariji tak položaj, kakor ga je imela doslej, ko je njene težnje zagovarjal Bagryanov. Nemško zunanje ministrstvo je bilo zaradi odstopa neprijetno presenečeno, poroča agencija United Press iz Sofije.

Slovita grška podmornica »Papanikolis« je 29. januarja ponoči pred pristaniščem Brindisijem potopila 10.000 tonski italijanski prevoznik, poln vojaštva in orožja, poroča grško mornariško ministrstvo.

Včerajšnji italijanski listi skoraj vsi pišejo o dvestoletnici Cvetkovičeve vlade ter pravijo, da je predsednik Cvetkovič večkrat pokazal prijateljska čustva do Italije in da je v njem treba videti poročstvo za nadaljevanje dobrega razmerja med obema državama. O tej obletnici prijazen razpravlja tudi madžarsko, bolgarsko, turško, švicarsko, francosko in drugo časopisje.

Trojna zveza med Nemčijo, Italijo in Japonsko ni bila podpisana zato, da bi prišlo do vojne z Združenimi državami, temveč da bi se tako vojna preprečila, preprečilo pa tudi vmešavanje Združenih držav v evropske zadeve. Zveza je pa tudi pomagala obnoviti dobre odnose med japonsko in Sovjetsko Rusijo, je govoril japonski zunanji minister Macuoka večeraj.

Romunska vlada je izdala ostre ukrepe za pobijanje gospodarske sabotaže. Za hude primere je določena tudi smrtna kazen.

Ker je Anglija dovolila Španiji uvažati znatne količine pšenice iz Kanade, so bile cene kruha v Španiji znižane za dvajset odstotkov, poroča agencija Reuter.

Na večerajši seji romunske vlade je general Antonescu povedal, da je bilo dozdaj zaradi zadnje vstaje zaprtih ter prijetih 6278 oseb in zaseženega mnogo orožja. General je še dostavil, da je oblastem zapovedal, naj vse upornike sodijo strogo, toda pravično. Vsi tisti, ki bodo oproščeni, bodo prišli pod posebno policijsko nadzorstvo.

Posebni odposlanec predsednika Roosevelta, polkovnik Donovan, je večeraj iz Ankare odpotoval v Jeruzalem. Donovan bo najbrž obiskal poglavarje arabskih držav na Blžnjem vzhodu.

Bivši vrhovni poveljnik angleške vojske, general Ironside, je bil — po poročilu lista »New York Post« — povišan v barona, in sicer z naslovom »baron Arhangelski«. Ta priimek so mu dali zaradi junaškega nastopa leta 1919, ko je Anglija poslala v rusko pristanišče Arhangelsk svoj vojaški zbor proti boljševikom. V sovjetskih krogih je po trditvi omenjenega lista to imenovanje povzročilo silovito jezo in razburjenje.

V nemških uradnih krogih odločno zavračajo vsa poročila o tem, da bi bile nemške oblasti na Češkem zaradi nemških potreb zmanjšale količine masti za češko prebivalstvo.

Narodni dohodki v Združenih državah so znašali 1940 leta 74 milijard in 400 milijonov dolarjev (5852 milijard dinarjev) in so po letu 1930 najvišji, pravi statistika ameriškega gospodarskega ministrstva.

Jurovzhodni Angliji. Metala so zažigalne in rušilne bombe.

Sovražnikovi letalci so leteli preteklo noč v manjših skupinah nad zahodno Nemčijo in vrgli v glavem zažigalne bombe. Prizadejana škoda je neznatna. Vojaški cilji niso bili zadeti. V središču Düsseldorfa so bile uničene stanovanjske hiše po bombah in požarih. Pri tej priliki je bilo ubitih 5 ljudi, 24 pa ranjenih.

Sovražnik je večeraj izgubil tri letala. Tri nemška letala pogrešamo.

London, 6. febr. Reuter: Snočnji nemški letalski napad na Anglijo je bil manjši. Sovražna letala so bombardirala mesta v vzhodni in jugovzhodni Angliji ter London. Povzročena je bila manjša škoda. Smrtnih žrtev ni bilo.

Večeraj podnevi so angleška letala bombardirala Brest, Cherbourg, Delft, Dunkerque in Ostende. V vseh teh mestih so povzročila veliko razdejavanje in več požarov. Sestrelili so dva nemška bombnika in dva lovca. Najbrž pa je bilo tudi peto letalo v Kanalu tako poškodovano, da ga je smatrati za izgubljeno.

Vojna v Afriki:

Pospešeni umiki v Libiji, Eritreji in Abesiniji

Angleški pritisk proti Benghaziju vedno hujši - Barce poslednja trdnjava, prihodnji cilj

Nekje v Italiji, 5. febr. Stefani: 243. italijansko uradno vojno poročilo pravi:

Severna Afrika: Letalsko udeleževanje na obeh straneh. Angleški letalci so bombardirali Benghazij.

Vzhodna Afrika: Na severnem bojišču so naše čete izvedle protinapad na sovražnikove oddelke, ki so se približali naši novi bojni črti. Odbile so sovražnika in mu zadale izgube. Na južnem bojišču so se naši oddelki po srditem boju umaknili z neke prednje postojanke na meji. Naše letalstvo je močno napadalo. Sovražnik je bombardiral nekaj mest v Eritreji. Bilo je nekaj človeških žrtev med domačini. Sestreljeni sta bili dve angleški letali.

V noči od 3. na 4. februarja so sovražnikova letala nad Egejskim morjem vrgla bombe na neko naše letališče ter povzročila nekaj malega stvarne škode. Letala nemškega letalskega zbora so izvedla napad na letališči Mikaba in Halfar

na Malti. Zadeti so bili hangarji, barake in vzletišča. Nastale so eksplozije in požari.

London, 6. februarja. o. Reuterjev posebni dopisnik pri angleškem poveljstvu na Blžnjem vzhodu, Gordon, poroča:

V zadnjih 40 urah je italijanski umek v Libiji, Eritreji in Abesiniji vedno nageljši. Italijanski oddelki uporabljajo vse razpoložljive ceste in

pota. Umik proti Benghaziju dosega brzino 40 do 50 km na dan. Zaradi nepretrganega angleškega letalskega bombardiranja imajo Italijani hude izgube. Z italijansko vojsko se v Libiji umikajo tudi stotine naseljencev, ki so prišli z družinami sem šele pred tremi leti. Angleški oddelki potiskajo za Italijani po dveh vzporednih cestah iz Cirene na zahod proti Benghaziju. Vsa pokrajina med Cireno in Benghazijem je brez kakih utrjenih postojank. Kaže, da bo naslednji angleški naskok veljal mestu Barce, kjer je končna postaja železnice iz Benghazija.

Tudi v Eritreji je italijanski umik od Barentuja in od Kerena vedno nageljši. Italijanska vojska pušča pri umiku vso opravo in skuša čimprej doseči glavno cesto med Asmaro in Adis Abebo.

V Abesiniji pa Angleži z domačini preganjajo italijansko kolono, ki se umika severno od jezera Tana proti Gondarju.

Razglas o nalogah in ciljih romunskega narodnega odbora v Londonu

London, 6. febr. o. Reuter poroča: Novoustanovljeni romunski narodni odbor v Londonu je izdal razglas, v katerem razlaga svoje cilje za osvoboditev in obnovo Romunije. Ti cilji so:

1. Rešiti kralja Mihaela iz sedanjega poniževalnega položaja in mu omogočiti, da bo vladal kot ustavni in demokratični kralj.
2. Boriti se za združitev romunskega naroda v njegovih naravnih mejah.
3. Osvoboditi Romunijo iz sedanjega stanja ter ji pomagati, da si bo sama svobodno izbirala obliko vladavine.
4. Sodelovati pri ustvarjanju novega evropskega reda, ki bo temeljil na ozemeljski neodvisnosti in enakopravnosti vseh narodov v nasprotju s tvarnim in duhovnim zasužnjevanjem.

103. dan vojne med Italijo in Grčijo

Nekje v Italiji, 6. febr. Stefani: 243 uradno poročilo italijanske vojske pravi:

Grško bojišče: Odbili smo sovražnikov napad ter prizadejali sovražniku občutne izgube. Zajeli smo nekaj vojakov ter orožja.

Atene, 6. febr. o. Reuter poroča: Po poročilih grškega propagandnega ministrstva je večeraj bilo na vseh albanskih bojiščih vojno udeleževanje omejeno. Na srednjem delu bojišča so Grki odbili napad italijanskih tankov ter zavzeli dve važnejši višinski postojanki. Na bojišču pri Ohridskem jezeru, je bilo večeraj slišati silovite eksplozije, iz česar sklepajo, da so Grki tam uničili italijansko petrolejsko skladišče.

Nov razmah letalskega uničevanja med Nemčijo in Anglijo

Berlin, 6. febr. DNB: Nemško vrhovno poveljstvo poroča snoči: Neka bojna ladja je potopila v čezmorskih vodah 40.000 ton sovražnikovega trgovskega brodogoja. S tem je ta ladja uničila skupno že 110.000 ton sovražnikovih trgovskih ladi. Neko bojno letalo je potopilo 440 km zahodno od Irske sovražnikovo 4500 tonsko oboroženo trgovsko ladjo, neka druga ladja pa se je potopila v bližini vzhodne škotske obale.

Bojna letala so izvedla večeraj uspešen napad na dva močno oborožena konvoja ob jugovzhodni angleški obali. Nemška letala so napadla na istem poletu neko letališče blizu Londona. Eno letalo na tleh je uničil požar.

Na Sredozemskem morju so bili napadi nemških bojnih letal večeraj popoldne izvedeni na letališča in pristanišča na Malti. Na hangarje in zavetišča so padle bombe težkega kalibra in zažutile požare. Skladišče s strelivom je zletelo v zrak.

Preteklo noč so skupine nemških letal ob neugodnem vremenu uspešno napadle angleške orožarne v srednji Angliji, važne vojaške cilje, letališča ter železniške naprave v vzhodni in

Willkieva zagotovila o ameriški pomoči za Anglijo

Lizbona, 6. febr. o. United Press poroča: Ameriški odposlanec Willkie je enoči dopotoval v Lizbono ter še ponoči odletel s Clipperjem proti New Yorku, in sicer po novi letalski poti, ki gre iz Lizbone čez Bolamo, Trinidad in New York.

Po prihodu v Lizbono je Willkie sprejel številne portugalske in tuje častnike ter jim o vtihi, katere je dobil v Angliji, povedal:

»Lahko ste prepričani, da bom po vrnitvi v Ameriko storil vse, kar bom mogel, da pojde moja

domovina Angliji na pomoč v njenem boju za svobodo. Angleško ljudstvo je pokazalo čudovit pogum in junaško erčnost. V Angliji sem videl vse, kar sem hotel in se nisem o ničemer razočaral. Našel sem angleško ljudstvo brez izjeme zedinjeno. Prepričan sem se o tem lahko, ker sem vsak dan po 18 ur obiskoval vse kraje, ki sem jih hotel, pri čemer so mi oblasti puščale popolno prostost. Poročilo o tem, kar sem videl v Angliji, pa bomo objavili šele po prihodu v Ameriko.

Krvava žaloigra na Kočevskem

Zaklal je svoja dva mala otroke, ženi in sebi pa prerezal vrat

Ljubljana, 6. februarja.

Predskočnim se je odigrala v Rajhenu na Kočevskem pretrpetljiva žaloigra, kakršnih se ne zgodi mnogo. Posestnik Rankel Ernest je zaklal svoja dva mala otroke, od katerih je prvi bil star dve leti in pol, drugi pa komaj 7 mesecev, potem pa se z nožem lotil še žene in ji zadal hudo rano na vratu. Namestila pa je umoriti še sebe, pa so mu v zadnjem hipu to preprečili. Prerezal si je sapnik.

O tem žalostnem dogodku so se zvedele naslednje podrobnosti: Zgodilo se je ob osemih zvečer. Sočedje so oenadoma zaslišali sumljive krike pri Rankelovih. Hiteli so gledat, kaj se odigrava. Nudil pa se jim je strašen prizor. Na tleh v krvi eta ležala mala Rankelova otroke, Rankelova žena pa je imela hudo rano na vratu. Prijeli so takoj pobesnelega moža

in mu preprečili, da bi usmrtil še ženo, nato pa ga zaprli v sobo. Toda skočil je skozi okno in nato v vodnjak, v katerem je bilo dva metra vode. Sočedje so ga hitro potegnili iz vodnjaka in mu tako še enkrat preprečili samomor.

Ranjeno ženo in moža, ki si je tudi prerezal sapnik, so skušali prepeljati v ljubljansko bolnišnico še tisto noč. Ker pa so zamudili vlak, so jih pripeljali v Ljubljano šele danes.

Pravijo, da je Rankel storil to strašno dejanje v duševni zmedenosti. Tudi njegov brat, ki je obenem z njim prišel v Ljubljano, je povedal, da je Ernest »že nekaj časa zelo čudno govoril« in da pri njem ni moglo biti vse v redu, čeprav je bil orej v vsakem oziru neoporečen.

Od papirja do pozivnice in krušne karte

Sodba za roparski napad v Kobaridski ulici - Zaradi pozivnic 17 oseb obtoženih - Tatvine krušnih kart

Ljubljana, 6. februarja.

V kriminalistiki najdemo dostikrat trditve, ki so se izkazale v bistvu za resnične, da izredni in viharji časi bruhnejo na površino človeškega valovanja tudi posebne in izredne kriminalne tipe, posebne zločince, ki se vržejo na gotove dobrine in predmete, ko teh začne primanjkovati in dobivajo od dne do dne višjo ceno. Kdo se je poprej zmedel za staro železo? Sedaj ga tatovi krajejo na debelo, ker ima večjo vrednost. V zadnjem času so se že začele špekulacije s krušnimi nakaznicami! V dvorani št. 79 se je sedaj razmotaval zanimiv proces, kako so se tatovi spravili na papirno zalogo, združen je hkrati z zločinom poskušnega roparskega napada v Kobaridski ulici.

Casopisi so že mnogo pisali, kako je bila lani 2. oktobra zvečer na vogalu Costove in Kobaridske ulice napadena ga. Marija Majcenova, ki je držala v roki ročno torbico, v kateri je bilo 4800 dinarjev gotovine. Pojavila sta se tam dva sumljiva tipa. Eden je zagrabil za torbico in jo hotel gospej iztrgati. Gospa je krepko držala torbico in začela klicati na pomoč. Roparja sta se ustrašila in pobegnili. Kmalu so ju izsledili. Oba roparja sta prišla pred mali senat. Eden pa je bil tudi drugače zelo podjeten. Spravil se je na špekulacije s papirjem. Nagovoril je mladega slugo, da je začel jemati papir v trgovini Marije Majcenove. Lani septembra sta ukradla 40 papirnatih vreč in 3 bale tiskovnega papirja. Nesrečni mladenič pa je odnesel svoj gospodinjji tudi v času od februarja do avgusta lani za okoli 19.000 din raznega papirja. Glavni glavar tatinske družbe je ukradel tudi moško kolo, vredno 17000 din. Živel je dobro in njegova žena Barbara mu je pomagala denar pripravljati, ko je dobro vedela, da izvirajo moževi dohodki iz tatvin.

Pred malim senatom so bili obsojeni: prvi, Mir Feliks, mož brez stalnega bivališča, na 1 leto in 8 mesecev strogega zapor, na 60 din denarne kazni ter na izgubo častnih pravic za 2 leti zaradi zločinov poskušnega rop in zločinov tatvine, drugi, Jože Nahtigal, samski mizarski pomočnik brez stalnega bivališča, zaradi poskušnega rop na 1 leto strogega zapor in na izgubo častnih državljanjskih pravic za 1 leto. Tretji, Stanko, je dobil 1 leto strogega zapor zaradi tatvine papirja, četrti, Mirko, ki je kupil večjo množino pa-

pirja, na 4 mesece strogega zapor in 600 din denarne kazni in peta, Mir Barbara, žena prvega, na 1 mesec in 5 dni strogega zapor zaradi dajanja potuše pri tatvinah.

Kazenska preiskava o veliki aferi glede zlorabljanja vojaških pozivnic za vpoklicance je končana. Državno tožilstvo je sestavilo obširno obtožnico, s katero je posadilo na zatožno klop kar 17 oseb. Z napetostjo javnost pričakuje Hacetovega velikega procesa, toda po kakovosti zločinov in sleparij pa bo prvi proces veliko zanimivejši. Javnosti bo dana prilika, da spozna do globine mnoge brezvestne špekulante in zločinske tipe, ki vsekar hudo škodujejo državi in naši vojski. Svoj čas smo že poročali, da je bila odkrita posebna družba, ki se je bavila z zlorabami vojaških pozivnic ter na rafiniran način pozivala na orožne vaje petične ljudi iz ljubljanskih trgovskih, podjetniških, obrtniških in zasebnih krogov. Družba si je znala poiskati žrtve, ki so radevolje pozneje dajale čedne vsote, da so bile odpuščene od vaj, odnosno oproščene. Tarifa za oprostitev je sprva znašala takole 1000 din, pozneje 2000 din in še več. Družba je nemoteno poslovala skoraj leto dni in dobro živela. Seveda je ostalo mnogo žrtv tihih, ker so se sramovale, da bodo razkrinkane in so se bale kazenskega paragrafa.

Krušne karte so postale zadnji čas zelo iskan spekulativni papir. Razvijajo se z njimi že dobre špekulacije. Kadar pa prilika nanese, so na vrsti tudi tatvine krušnih kart. V kratkem bo sodišče imelo opravka o zanimivi tatvini krušnih nakaznic.

Ponoči ljudje neradi potujejo z vlaki

Ljubljana, 5. februarja.

Kolodvor. Ze sama stavba ima nekaj privlačnega na sebi. Če tako stopaš mimo kolodvora, te kar nehote v duši zagrabi želja po potovanju. Zaželiš si, da bi kar s ceste zavil na peron, stopil v vlak in se odpeljal v širni svet, nekam, kamor koli že. Ze sam pogled na kolodvorsko stavbo te vznemiri, ne oziraje se na to, ali rad potuješ ali ne, ali potuješ mnogo ali pa malo. Saj stavba sama na sebi ne bi bila nič posebnega, če ne bi človek vedel, da je za poslopjem toliko tirov, ki vodijo v svet, da stoji na tračnih vagonih in da teže lokomotive puhajo paro in dim v večerno nebo in pričakovanju, kdaj bodo odpeljale ljudi v svet.

Človek že kar tako ve, da na kolodvoru ljudje hite, da se prerivajo, se klicajo ali med seboj ali pa klicajo postrežke, da jim odnese kovčeg iz vagona. Glasovi napovedovalca pa enoglasno done skozi zvočnik. Vsak pazljivo posluša, kdaj je odhod njegovega vlaka in koliko ima zamude. Tako nekako je podnevi na kolodvoru. Ponoči pa je vse drugače. Skoraj nerodno ti je, da bi preveč štorikljal pozno ponoči po kolodvoru, kajti potem, ko pripeljejo zadnji vlaki v Ljubljano z Rakeke, Bohinja in Kamnika, utihne za nekaj časa vrvenje. Kako čudno tiho je v večernih in nočnih urah na kolodvoru! Skoraj zoprtu je, Belgrajski brzovlak, ki odhaja iz Ljubljane ob 20. ekspresni vlak, ki odhaja proti Belgradu in ima zveze proti Bukarešti in Atenam, kočevski, ki odhaja že ob 18.50, odpeljejo zadnje potnike iz Ljubljane. Potem pa je na kolodvoru grobna tišina. Trafiko, trgovino s knjigami, revijami in časopisi že kmalu zapro po odhodu najvažnejših večernih vlakov. Brivec je tudi zaprl svojo delavnico. Nezadovoljen je, kajti potniki prihajajo v Ljubljano že kar lepo obriti in ostrizeni. Torej nič posla zanj.

Peron je prazen. Ura se leno odmika. Le železničarje vidiš, ki hite pripravljati kompozicije vlakov, ki pripravljajo kovčge, kolesa in druge reči, da so zjutraj pripravljene za prve vlake v namembni kraj. Stražnik počasi stopa po skoraj praznem peronu in ti od časa do časa ostreje premoti človeka, kot da išče nekoga, te pogleda in če nisi ti tisti, katerega bi lahko »prijel«. Ko vidi, da nisi pravi, spet usmeri svoje korake proti drugemu koncu perona. Okrog ponoči pricinjajo zadnji tramvaj iz mesta in le redko kdo izstopi in se napoti proti postaji.

Ponoči ljudje neradi potujejo. Noč je res preveč odurna in pusta. Vozovi so preveč zasnani, prazni, dolgočasni. Precej velik in važen opravek moraš imeti, da kreneš ponoči na pot.

Če stopiš ponoči na peron, se ti zdi še bolj prostran, ker je prazen. Tudi pri blagajnah je mir. Blagajniška okena so zagrinjena, le za njimi moreš opaziti luč, ki pove, da je nekdo v sobi pri blagajni. In v čakalnici? Prazne so skoraj. Sem in tja sedi na klopi potnik, ki se mima kam »dijati«. Nikogar ne pozna v mestu, pa mora počakati kar v čakalnici na svoj vlak. Nekaj časa le bdi, potem začne pokimavati. Še enkrat se »zbrihta«, potegne svoj kovčeg čisto k sebi zaradi varnosti in spet zakimne. Glava mu zleze globoko med ramena, ovrtnik si zaviha skoraj do ušes in začne »vleči

Ljubljana od včera do danes

Ljubljana, 6. februarja.

Včeraj pa ni skoraj nič snežilo. In od časa do časa je kakšna snežinka privihrala izpod neba. Okrog poldneva se je hotelo celo malo jasiti. Med oblaki se je sem in tja pokazalo jasno nebo in sonce je vrglo svoje žarke na zemljo. Vse je kazalo, da se bo zjasnilo in da bo ponoči mraz. Pa ni bilo tako. Nebo se je spet zakrilo z oblaki. Res, da je zvečer nekoliko pomrznilo, vendar večjega mraza ni bilo. Toploter je plesal okrog ničle. Veter piha danes od juga. Mislimo, da bo vreme vsaj nekaj časa ostalo takšno, kakor je danes, seveda če ne pride kakšen večji vremenski preobrat.

Seja mestnega sveta

V smislu člena § 69 o mestnih občinah, sklicuje ljubljanski župan sejo mestnega sveta ljubljanskega za petek, dne 7. februarja ob 17 v veliki sejni dvorani mestnega poglavarstva v Ljubljani.

Dnevni red: V javni seji bodo obravnavali naslednje: Naznanila predstavlja, odobritev zapisnika zadnje seje, poročila finančnega odbora, poročila gradbenega odbora in poročila osebno-pravnega odbora. V tajni seji pa bosta naslednji dnevi točki dnevnega reda: Odobritev zapisnika zadnje seje in poročila osebno-pravnega odbora.

Vlomi v shrambe

Tudi tatovi vedo, da so se naše gospodinjje založile v zadnjem času s kopico živil za slabe čase. Vsako priliko porabijo, da pridejo do shramb in jih izpraznijo, samo če jim čas dopušča. Pa tudi visoke cene živil so prisilile tatove, da izmikajo ne samo denar, ampak tudi živila. Zaradi tega postajajo vlomi v shrambe iz dneva v dan bolj pogosti. Za nekaj časa se je založil vlomilec, ki je vlomil v kletno

drvarnico Sabine Mangel in odnesel 39 kg masti, 2 litra jedilnega olja in še za nameček dve vreči bukovih drv. Vsa škoda znaša 1400 din.

Zlatina vabi

Vedno in vedno se ponavljajo razne tatvine iz stanovanj, odkoder tatovi ponajvečkrat odnesejo zlatino, ki se je najbolj izplača. Tako je tat iz stanovanja Antona Blažiča na Viču odnesel dva zlata poročna prstanca, zlat ženski prstan in drugega z zelenim kamnom, potem še en zlat ženski prstan, ki je imel vgraviran meč, srce in križ, ter zlat masiven ženski prstan. Razen tega je tat odnesel še dve zlati broški, dva para uhanov, srebrno moško dvokrovno uro z monogramom A. B. in dve srebrni verižici. Vse, kar je tat odnesel, je bilo vredno več kot 2600 dinarjev. — Tat je imel dober nos in gotovo zadovoljen odšel ter bo skušal prodati ukradeno zlatino, pred čimer opozarjamo ljudi.

Nove tatvine

Nad perlo so se spravili neznaniz umovci. Z dvorišča hiše v Lavričevi ulici 9 je bilo F. Kuitau ukradeno za 400 din raznega perla. — 450 din je bilo vredno tudi perilo, ki ga je tat odnesel ponoči izpred hiše na Illovskega stradamu Mariji Grdadolnik. — Prav tako škodo je utrpela Marija Lebigman, kateri je tat z vrta odnesel precej perila. — Prevzočniku L. Kosu je nekdo iz podstrešja hiše v Ciglarjevi ulici odnesel 2000 din vredno plahito za pokrivanje voz. — Iz stanovanja v Gledališki ulici je neznan tat odnesel par novih čevljev, par sandal in nekaj drugih malenkosti, kar je bilo vse skupaj vredno okrog 900 din.

Drobne iz Konjiške gore

>Kulturbunde v Slov. Konjicah. Konec lanskega leta ustanovljeni konjiški »Kulturbunde« je imel v nedeljo 26. januarja pri Filipiču v Slov. Konjicah sestanek. Kakor izvem, je bil dobro obiskan. Med drugim se v društvu mnogo razpravlja o gradnji doma, za katerega najbrž ne bo brez težav glede zemljišča, kakor glede sredstev za gradnjo. Predsednik društva je brivec Avgust Radič.

Ze leto dni stanuje v stelniku. Da se o takih primerih, ki ga navajamo spodaj, večkrat sliši v predmetih, ni nič čudnega, ker zaradi prenatrpanosti in pomanjkanja stanovanj nastaja stanovanjska kriza. Na deželi pa je bivališče v stelniku sicer najbrž redkejši, a zato tem žalostnejši primer, ki poleg drugega daje tudi nelep spričevalo onih ljudi, ki imajo kak majhen, še nezaseden skromen kotiček, pa ga revežu ne nudijo.

Ana Konec je revna ženska brez staršev in doma, stara 44 let, doma iz Stranice pri Slov. Konjicah. Ze dobro leto dni stanuje v opuščeni kovačnici, ki služi za stelnik, »šupoc«; tam spi in se odeva z obleko, ponošeno in edino, ki jo ima. Precej je bolehnata, ker jo je ves čas stiskal mraz. Na vprašanje, zakaj ne gre stanovat drugam, odgovori, da stanovanja brez dragega plačila ali odslužitve nihče ne more prepuštili. Sicer pa je tudi brez vsakega stalnega dela in zaslužka ter živi v največji bedi.

Požarno policijski pregled podstrešij v Mariboru

Meseca februarja bodo v območju mestne občine mariborske požarno-policijski pregledi podstrešij, kleti in stropišč. Ob tej priliki se bo tudi ugotavljalo, če je zadostno predpisom pravilnika o zaščiti pred napadi iz zraka, predvsem točki 3. IV. dela, B., tehnične službe, ki določa preventivne ukrepe za zaščito pred požari, povzročeni z zažigalnimi bombami. Med te preventivne mere spada izpraznitve podstrešij, stropišč itd. vse nepotrebne in za požar nevarne navlake in oprema za gašenje stropišč, povzročenih predvsem od zažigalnih bomb. Istočasno se bo pregledalo tudi izvršena zakonodaja.

Da bo delo požarno-policijskih komisij hitro napredovalo in olajšano, prosí mestno poglavarstvo mariborsko vse hišne lastnike oziroma njihove zastopnike, da sami takoj pregledajo vse svoje objekte, odstranijo eventualne nedostatke in tako preprečijo toliko nepotrebne pisarje in neprijetnih kazenskih postopanj.

Radeče

Podražitev električnega toka. Splošno naraščajoči draginji življenjskih potrebščin se je pridružila sedaj v Radečah tudi podražitev električnega toka. Lastnik elektrarne je namreč s 1. februarjem zvišal ceno eni kilovatni uri za 30 do 35%. Veliko neveljavo med odjemalci električnega toka je vzbudilo zlasti dejstvo, da zahteva od strank brez vsakega poprejšnjega obvestila tudi zvišano plačilo za nazaj, t. j. za pretekli mesec januar. Vsekakor bi bila dolžnost premožnejše elektro-podjetnika, da bi že zaradi pomirjenja prebivalcev in morda neupravičenega obsojanja pojasnil in tudi opravičljivo utemeljil svoje ravnanje, ako sploh more.

I. zlet slovenskih smučarjev v Celju

Pod pokroviteljstvom ministra za vojsko in mornarico g. armadnega generala Petra Pešiča, prosvetnega ministra g. Miha Kreka, ministra za telesno vzgojo naroda g. Dušana Pantiča in poveljnika dravske divizijske oblasti g. divizijskega generala Ljubomira Stefanoviča bo v dneh 7. do 9. februarja v Celju I. zlet slovenskih smučarjev pod okriljem Slovenske zimskešportne zveze.

Ta prireditve je doslej največja zimskešportna manifestacija smučarjev v Sloveniji in v državi sploh. Tekem se bo udeležil cvet naših smučarjev kot tekmovalcev ter bodo ti dnevi privlačili v Celje veliko število prijateljev zimskega športa. Celjani smo ponosni, da je ta prireditve pri nas in z veseljem pozdravljamo vse tekmovalce, ki se bodo tekem udeležili, in vse goste, ki bodo tej prireditvi prisostvovali.

Mestna občina bo v počastitev te prireditve razobesila v dneh proslave zastave in vabim tudi Celjane, da store enako. — Dr. Vorkšič Alojzij, celjski župan.

Celje

Zaradi velikih snežnih zametov v šmarnem okraju včeraj in danes celjska mestna avtobusa iz Sv. Petra pod Sv. gorami in iz Podsrede nista pripeljala. Prav tako včeraj tudi mariborska avtobusa iz Savinjske doline se tudi zaradi visokega snega mestna avtobusa že dva dni nista vrnila.

Celjska mestna plinarna je v preteklem letu naredila iz 557.300 kg premoga 210.572 kub. metrov plina, 334.380 kub. metrov koks in 27.319 kubičnih metrov katrana. Število zasebnih potrošnikov se je dvignilo od 528 na 552, poraba pa od 142.940 kub. metrov na 162.662 oziroma za 14%. V zadnjih desetih letih se je poraba plina skoraj podvojila.

Mestno knjižnico v Celju so v preteklem letu Celjani zelo pogosto obiskovali. Izposojenih je bilo 24.942 knjig, od tega leposlovnih slovenskih oziroma srbohrvatskih 17.835, nemških 5486, poučnih znanstvenih pa 1621.

Prostovoljna gasilska četa v Gaberjih je imela snodi svoj občni zbor. Udeležila sta se ga tudi starešina celjske gasilske župe Gologranc Konrad in župan dr. Vorkšič. Iz poročil, ki so bila na obnem zboru podana, je razvidno, da je bila gasilska četa v Gaberjih zelo delavna. Med drugim je sodelovala pri gašenju desetih požarov, imela pa je tudi več poučnih predavanj.

SELDON TRACE:

KORAKI V NOČI

Roman s slikami

Polkovnik je nejeverno pogledal Danka Richarda.

»Vas? Zakaj neki naj bi vas Cashdon ubil?«

»Zato, ker je nor! Tudi zato, ker bom jaz podedoval oni del imetja, ki je pripadal njemu. Skratka, kaj morete drugega pričakovati od človeka, kakršen je on?«

»Za božjo voljo, kaj me nočete razumeti. Vse bolj razdražen je mladenič udaril z nogo po podu. Marle! Če bi vi poznali Dečka Cashdona, kot sem ga jaz.«

»Jaz sem zelo dobro poznala Dečka Cashdona.« je odvrnila Marle. »Da, res sem ga odlično poznala. In če je on sedaj blazen, je to samo zato, ker ste ga vi — va vi, kolikor vas je — nazvali za blaznega!« Obrnila se je od njega, polna sovražstva in gneva.

Ni dvoma, te dni so imeli žilci veliko vlogo, je mislil doktor Hadon. Pogledal je Danka Richarda in opazil, kako gleda mladenič željno in hrbet razburjene Marle Datmar. Potemtakem se je mladenič iz ljubezni do Marle izpostavil nevarnosti v tem kraju in prišel v hišo polkovnika Datmarja, ki ga ni sprejel preveč gostoljubno.

Peto poglavje.

Zalostna strahopetnost bančnega direktorja.

Naslednje popoldne je v brigadirjevo pisarno na policijski upravi mesta Platha prišel policijski inšpektor iz Exfielda in okolišnji policijski komisar. Še nikdar ni bil brigadir Bramley v tako odlični družbi, ter je storil, kar je bilo v njegovi moči, da bi dostojno opravil svojo nalogo. K sreči je govoril komisar neprestano.

»Predvsem morate preskrbeti, da dobite več orožnikov. Položaj je ugoden in menim, da bomo Cashdona dobili že čez nekaj ur. Gre pa za javno mnenje in na to ne smemo pozabiti.«

Inšpektor je pisal z naglico. »Gospod, ali naj prosim za desetino iz čete v Exfieldu? Na vsakega ogroženega človeka po en stražnik, ostali pa naj patrolirajo?«

Komisar je bil s tem zadovoljen.

Če izvedete posamično preiskavo pri vseh etarjih znanih tega človeka v mestu Plathu.

Brigadir je vse to skrbno napisal, nato si je dovolil apozko:

»Če se predpostavlja, da je Cashdon ušel s pomočjo pomagata, lahko predvidavamo, da ga išče človek tudi skrivaj.« Komisar je bil s tem enakihi misli. »S tem ujamemo dve muhi na en mah. Verjetno je, da je avtomobil odpeljal Cashdona od Dartmoora do Platha, daleč je približno 95 km. Oblasti v Dartmooru sumimo starega avtomobilista, ki ga je sicer Cashdon potolkel pri svojem begu.«

»Stvar je v tem,« je nadaljeval komisar, »da je s pomočjo pomočnika tudi edina možnost za izgonitje Cashdona. Mi smo preiskali ves ta kraj v zadnjih 24 urah. Na vse ceste se pazi ponoči in podnevi. Razen tega smo okrepili stražo, ker se morda Cashdon skriva v samem mestu Plathu. Hm! Ne obsojam mimih meščanov Platha, da so se malo vznemirili! Prav tako ne obsojam mladega Danka Richarda, ki je res ves vznemirljen.«

»Kje stanuje sedaj?«

»V hotelu Angleška krona,« je odgovoril brigadir Bramley. Nihče na svetu ga ne bi mogel pregovoriti, da bi se veseli v hišo svojega strica. Čim bo g. Prince, to je pokojnikov notar, končal formalnosti zaradi nasledstva, bo mladi g. Darek odšel v London. Je študent umetnosti in živi v predmestju Chelsea.

Brigadir se je razvnel:

»Polkovnik Datmar je povsem druge narave. Če bi me vprašali o mojem miselnju, bi vam rekel, da bi si on želel srečanja s Cashdom, ko bi pri tem imel v roki svoj oficirski samokres.«

»Ste ob njegovi hiši postavili stražo?«

»Sem, gospod. A drugo pred hotelom Angleška krona.« Sedaj so postale vznemirjene tudi ostale osebe, ki im je pretil Cashdon. Ravno tako g. Prince in direktor banke Daxbury. Obadva eta pričala proti Cashdonu. Če se je o tem govorilo, tudi jaz sem bil polkican kot priča. ...

Grohot, ki ga je sprejel ob njegovih zadnjih besedah, se mu je zdel neupravičen, čeprav se je trudil, da bi pri tem pomagal tudi sam.

Banka za zapadni okraj Londona je bila v veliki stavbi s pisanim pročeljem v Veliki ulici.

Kazalci na uri so kazali tri četrt na tri. G. Daxbury se je z zadovoljstvom odpravil v svojo pisarno ter prepustil staremu uradniku, da je zaklenil močna, debela glavna vrata. G. Daxbury je večkrat rekel, da mu ni nič ljubejšega in romantičnejšega kot to, da mu ubegli jetnik streže popeljavnju. Res bi bilo nepravilno, da pošten in ugleden meščan ne bi smel pričati po resnici, a da se ne bi pri tem izpostavil neprimlikam. V resnici, on ni nikdar sovražil Richarda Cashdona. Ali ko je mladenič hotel zastupiti svojoga strica, je bil Daxbury polkican, da priča o gnoim položaju obtoženca. Ko pa je izjavil, da je v njegovem tekočem računu velika pasiva, je bilo to za obtoženca zelo obremenilno.

Skratka, sodnija je ravno zaradi slabih gnoimih razmer sklepala za pobudo zločinca. ...

Glavna vrata z ulice so se odprla in g. Daxbury je ob tem zadržel. Ali to je bil samo g. Prince, notar, ki je spadal v krog njegovih prijateljev?

»Vstopite, g. Prince,« ga je ljubezljivo pozval in odpiral vrata svoje pisarne. »Moj blagajnik vam bo dal vse potrebne podatke. Reči vam moram, da je pravo zadovoljstvo, imeti prijatelja, s katerim človek lahko svobodno govori. Odkar mi je umrla draga žena, sem tu popolnoma osamljen.«

(Dalje sledi.)